

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

zhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četr leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravnštvo "Slovenskega Gospodarja" v Mariboru. — List se pošilja do odgovodi. — Deležniki "Katoliškega tiskovnega društva" dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 v. — Uredništvo: Koroška cesta štev. 5 — Rokopisi se ne vračajo. — Upravnštvo Koroška cesta štev. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje enostopno petitvirske za enkrat 15 v, za dvakrat 25 v, za trikrat 35 v. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede opoldne. Nezaprtje reklamacije so poštne proste.

Nova volilna pravica.

(Iz peresa spodnještajerskega rodoljuba.)

Nihče ne more reči, da je veliko delo volilne spremembe v državnem zboru šlo mimo nas Slovencev brez vsakega utisa. Nasprotro, Slovenci smo s svojim velikim zanimanjem za to dalekoščeno vprašanje pokazali, da ne spimo političnega spanja, ampak da se živo pričenjamamo zanimati za vse, kar odločuje našo usodo.

Toda drugo vprašanje je, ali zavzemamo povsod pravo stališče, recimo sedaj proti nekaterim določbam novega volilnega reda. Tako n. pr. stavimo različne predloge zaradi mestnih mandatov na Spodnjem Štajerskem.

Moje mnenje je, da spodnještajerskim mestom in trgom ne gredo posebni mandati, izvzemši morda Maribora z njegovimi bližnjimi predmestnimi kraji, kjer stanujejo ljudje istih teženj kakor v mestu.

Slovenci na Spodnjem Štajerskem bi morali iz narodnega in gospodarskega stališča zahtevati, da mesta in trgi volijo z deželo.

Nobeno mesto, razven mesta Maribor, in noben trg na Spodnjem Štajerskem nima izrazito obrtnega (industrialnega) značaja. V teh naših mestih in trgih bivajo le nekateri uradniki in pa majhni trgovci, boljše rečeno mejnenci, ki občenjejo in živijo v vedni gospodarski dotiki z deželo, koja jim skrbi za vsakdanji kruh. Veliko obrt, ki bi dala kakemu okraju svoj značaj in svoje težnje, pa pogrešamo. Gospodarsko stališče naših mest in trgov torej nikakor ne zahteva, da se ločijo od dežele in izločijo iz deželnih volilnih okrajev mesta in trgi.

Kaj pa naši narodni člani? Ti pa zelo nujno

zahtevajo, da pridejo vsa mesta in trgi, izvzemši Maribor z najbližjo okolico, v deželne volilne okraje. Res, da bi bili volilni boji vsled tega težavnejši, posebno pri sedajnem političnem stanju, toda ali ni v našem programu, da si moramo te jezikovne otroke na Spodnjem Štajerskem polagoma priboriti? Če mi dovoljujemo, da se vsako nemškarsko gnezgo izloči, potem mi zanikujoemo svojo življensko silo v teh krajih; potem izrekamo s tem, da si teh krajev ne upamo priboriti; da nimamo nobenega upanja več, da bi kedaj postali naši. Mi jih izločujemo iz naše politične organizacije ter jih prodajemo.

S tega stališča, in samo s tega stališča, se vsaj meni ne dopade, da tudi na Koroškem vsak majhen tovarniški kraj in vsak trgič hočejo izločiti, da "osigurajo" slovenski mandat. Ne mandatov, ampak narodno posest si moramo osigurati oziroma priboriti! Ali si ne upamo pridobiti delavcev na svojo stran? Ali si res ne bomo trgov in manjših mest nikdar osvojili? Ali bodo na vse veke v tujih rokah? Ne, gospoda, tuščaj je premalo zaupanja v našo organizacijsko in življensko moč!

Nočem staviti nobenih predlogov, teh imamo že itak glede volilne spremembe dovolj! Toda opozoriti sem hotel samo našo javnost, da se svojemu poslanstvu v mestih in trgih in tovarniških krajih ne smemo odreči, ampak dosledno moramo to zvanje naprej vršiti. Celjski in Lipniški mestni mandat bi ne smela biti v volilnopravni predlogi, to zahteva naše gospodarsko in narodno stališče!

Politični ogled.

Poljedelsko ministrstvo je poslalo v Berlin in Monakovo kmetijske izvedence, da poročajo ministrstvu, kako se tuje države brigajo za povzdrogo kmečkega stanu. Vendar enkrat nekaj, kar zahteva sedanji čas. — Govori se, da bo za sekcijskega šefa v poljedelskem ministrstvu imenovan Poljak vitez Zaleski. Če le gospod vitez razume kaj o kmetijskih težnjah.

Kmetje in kmečke zveze. Vsi stanovi se organizujejo dandanes. Učiteljstvo, uradništvo in dežavno se zbira v društvih. Ne bilo bi prav, ako bi kmečki stan kot najvažnejši držal roke križem. Že se je ustanovila na Kranjskem ena kmečka zveza, ki ima lepo število članov. A treba je takih zvez tudi po drugih okrajih. Lep zgled naj bodo v tem oziru našim kmetom moravski kmetje. Ti so združeni v katoliški kmečki zvezi, ki šteje na tisoče članov. Vsako leto se zberejo ti možje na sloveči božji poti na Velehradu. Ta opravijo najprvo svojo pobožnost in potem se posvetujejo o potrebnih kmečkega stanu. Letos so zopet zasedovali 7. in 8. sept. Še nikdar ni došlo toliko vrlih katoliških kmetov, nego ta dva dni. Bilo jih je na Velehradu nad 35.000. Voditelja teh kmetov sta državni poslanec Hruban in kmet Šamalik, ki se je udeležil našega tretjega slovenskega katoliškega shoda v Ljubljani, kjer je jako navdušeno govoril. Ni čuda, ako moravski katoliški kmetje, ki so tako dobro organizirani, zmagujejo pri vseh volitvah, tako do bo moravska dežela imela v deželnem zboru kmalu katoliške poslance v večini, kljub vsem liberalnim spletкам. Kmetje, posnemajte v tem vrle brate Moravane! Pristopajte v kmečke zveze, ki se bržko mogoče osnujejo. Ako pa teh še ni, v katoliška politična društva. Združeni bomo dosegli vse.

pa so vzrok, da se načne šole in učitelja batí. Vsled starševih besed si misli otrok šolo kot najhujši pekel, učitelja pa kot največjega trinoga, ki drugo ne dela kakor deco pretepava. Ni torej čudo, da pride toliko otrok prvokrat v joku v šolo in da preteče prej mnogo časa, predno se nekateri otroci privadijo šole in učitelja.

Prva naloga staršev bodi torej, da vcepijo v mlada otroška srca veselje do šole; zakaj brez veselja otrok do šole je ves učiteljev trud brez uspeha. Poslušajmo kaj pravi v tem oziru škof in pedagog Slomšek! "Ni prav, otroka s šolo strašiti, rekod: "Če ne boš priden, bom te pa v šolo dal, da te bojo." Dokler se otrok šole boji, se slabo uči; le veselje vsako delo lahko storí."

Kako pa naj vcepljajo starši otrokom veselje do šole? Pred vsem je potrebno, da govore o šoli in učitelju vedno lepo in spoštljivo, zlasti pa, ko se bliža čas, da pojdejo otroci v šolo. Otrokom se naj pripoveduje, kako veselo je v šoli, da pridejo ondi med druge otroke, da se bodo vši vkljupi lepo učili. In kako prijetno se je učiti! Učitelj pa so prijazen gospod, ki vsakemu radi povedo in počažejo, ako cesar ne zna; seveda malopridne in neposlušne otroke tudi pokregajo in kaznujejo, a ti si to zaslужijo. Pridnih otrok pa ne kregajo in ne kaznujejo; te imajo zelo radi. "Kaj ne, Jikec, ti bodes rad hodil v šolo? In priden boš tudi! No, potem te bodo gospod učitelj gotovo tudi radi imeli."

Tako se govori z deco o šoli, a ne jih strašiti z brezovico, ki je tako dolga, da seže z njo učitelj do zadnje klopi.

Otroku se naj obljudi, da dobi, ko pojde v šolo, novo obliko, lepo torbo, novo knjigo, tablico, kamenček ... Teh stvari pa starši otroku ne smejo dati takoj, ko jih kupijo; dobro je, kupljene stvari otroku samo pokazati in potem zopet shramiti.

Kaj in koliko pa naj starši otroka naučijo, preden ga dvedeje v šolo? Tudi v tem se pogosto ravna napačno. Starši namreč misijo: več ko svojega otroka doma naučim, boljše boda v šoli za njega, pa tudi za učitelja, kateremu se z mojim otrokom ne bode treba tako mučiti, kakor z drugim, ki še ne zna čisto nič. A ko bi starši vedeli, kako malo hvaležen jim je včasih za ta trud v šoli učitelj! In zakaj neki to? Zato, ker je bil način, kako so starši otroka doma učili — takozvana metoda* — kriva ali napačna. S svojo krivo metodo pa so starši otroka samo zmotili, naučili pa so ga bare malo. Tako "pripravljen" učenec povzroča potem učitelju v šoli mnogo več težav in sitnosti nego oni, ki še knjige nikoli v rokah ni imel. Prav je imel stari učitelj, ki je pripovedoval staršem, ko so mu hvalili svoje otroke, češ, koliko šolskih reči že znajo, lepo povestico o godeu, ki je učil na citre. Ta godec je baje rekel: "Kadar pride k meni učenec, ki še celo nič ne zna, tirjam za poučevanje na mesec deset kron, če pa že kaj zna, pa dvajset." Ko so se starši temu čudili ter ga vprašali, zakaj tako, je dejal: "Pri učencu, ki že

* Kdor pri pouku ne postopa ravno tako tje v en dan, kakor nanese ravno prilika, marveč se drži gotovih načel, o njem pravimo, da je metodik. Izurjenost v kaki metodi si moremo pridobiti po večletnem poučevanju.

LISTEK.

Učiteljeva pisma staršem.

Piše Anton Kosi.

Tretje pismo.

Kako naj toraj pripravim svojega otroka za šolo?

Iz prvega pisma je cenj. čitatelj povzel, da ni samo umestno, marveč celo potrebno, da starši otroka za vstop v šolo — ki je njegova prva stopinja v javno življenje — kolikor mogoče dobro pripravijo. So sicer starši, ki ne store v tem oziru ničesar, a o njih pravi slovenski pedagog Komenski v znameniti svoji knjigi "Materinska šola", da ravnajo zelo nespametno, ker privedejo svojega otroka v šolo učitelju, kakor ovo k čredi (t. j. nepripravljenega), ter ga potem prepustijo njemu, naj se bavi z njim, kakor mu drago.

Žalostno je, da se dobé pri nas še vedno starši, ki glede priprave otrok za šolo delujejo ravno v nasprotnem smislu. O tem pričajo besede, ki se slišijo tako pogosto v hišah, kjer so mali otroci. "Le čakaj, da pride čas, ko bodes moral v šolo, tam te bodo že učitej", a i pa: "O, da bi začel že vendar enkrat v šolo hoditi, tam te bodo že ukrotili, ti paglavec ti, ničvredni!"

S temi žugajočimi besedami hočejo neprevidni starši svojega razposajenega in trmoglavega otroka nekoliko ostrasti, da bi bil potem pridnejsi, toda take besede same gotovo ne poboljšajo otroka, pač

Razne novice.

* Razpisano učiteljsko mesto ob meji. Na štirirazredni ljudski šoli pri Sv. Ani na Krembergu v Slov. gor. je do 10. oktobra t. l. razpisana učiteljska služba v def. ali provizorično nameščenje. Prošnje je treba vložiti do 10. okt. t. l. na krajni šolski svet pri Sv. Ani na Krembergu, okr. Cmurek.

* Hrvatska Matica. Kolikor toliko se je pri nas Hrvatska Matica uvaževala že doslej, vendar le bolj teoretično, v praksi pa malo, kajti število slovenskih članov, ki jih šteje imenovana knjižna družba, je razmeroma prav majhno, neznačno. Da bi se doseglo večje število slovenskih članov, je odbor Hrvatske Matice sklenil vsakemu, ki je ud naše Slovenske Matice, udinino za polovico torek na 3 krone znižati. Za bore 3 krone torek dobi odslej vsak ud Slovenske Matice devet hrvatskih obsežnih knjig prekrasne vsebine. Naj bi prepričljivo vabilo Matice Hrvatske pri nas ne rašlo gluhih ušes! Obenem se daje na znanje, da je pristop k Slovenski Matici mogoč še do 5. oktobra t. l. — Gabriel Majcen, poverjenik Slovenske in Hrvatske Matice.

* Ureditev cestnega prometa. Notranje ministrstvo namenava radi rastočega avtomobilnega prometa cestna določila po vsej Avstriji enotno urediti. Zato je potrebna sprememba raznih deželnih zakonov. Notranje ministrstvo je radi tega že stopilo v zvezo z deželanimi odbori.

* Vinarski shod in vinarska razstava se priredita po incijativi avstrijskega društva za varstvo vinarstva ob priliki sadnega semnja v Ljubljani koncem meseca novembra. Razstava bo obenem tudi vinski semenj. Naše vinogradnike opozarjam že sedaj na to prireditev, kajti dobro bi bilo, da bi se je tudi iz Štajerskega udeležili v obilni meri. Štajerci bi dobili na razstavi poseben oddelek.

* Brezobrestna posojila. Za novo nasajanje po trtni uši uničenih vinogradov je dobilo brezobrestna posojila v okraju:

Brežice	71	vinogradnikov skupaj	34.800 K
Kozje	20	"	10.100 K
Sevnica	28	"	10.000 K
Šmarje	23	"	10.000 K
Konjice	4	"	3.600 K
Maribor	98	"	71.200 K
Št. Lenart	34	"	22.500 K
Slov. Bistrica	74	"	38.200 K
Ptuj	112	"	50.500 K
Rogatec	24	"	10.000 K
Ormož	152	"	65.000 K
Ljutomer	58	"	25.000 K
Gornja Radgona	64	"	800 K

* Kmetijska šola v Grottenhofu pri Gradcu. Dne 18. t. m. se je s slovesno sveto mašo začela šola. Učencev je 52. Izmed teh je 12 Slovencev; štirje so v II. letniku, pet v prvem letniku in trije so v pripravnici.

* Tečaj za izsuševanje. V svrhu pridobitve izobraženih in praktičnih melioracijskih delavcev je sklenil deželni odbor štajerski prirediti v Velikem

kaj zna, zahtevam deset kron, da ga učim in deset, da ga odvadim tega, česar prav ne zna.“

Knjigo „Abecednik“, s katero se marsikateri oče ali mati tako rad baba, češ, kako dobro že zna iz njega njih otrok čitati, maj puste stariši raje v miru; čitanja se itak otrok v šoli igraje nauči, če ni že izvanredno zabite glave. Tako čitanje, ki se ga je navadil otrok doma, je navadno brbljanje samo na pamet, dočim dotično dete še niti črk prav ne pozna. Takovo znanje otrokovo pa je brez vsake vrednosti.

Kako torej naj ravnam s svojim otrokom v predšolski dobi, da bom prišel učiteljevemu delu v šoli na pomoč? Tako vprašaš, dragi oče, skrbna mati.

Pred vsem ti bodi naloga, da skribiš za otrokov telesni razvoj. Le v zdravem in krepkem telesu more bivati tudi zdrava duša. Dajaj otroku redno primerne tečne hrane, skribi prinjem za povoljno spanje, za snago, red, itd.! Pazi, da svoje dete ne dobi nikoli opojnih pijač (vina, piva, zlasti pa ne žganja; toda o vsem tem še obširnejše v enem prihodnjem pismu!), zakaj iste so za otroka strup v vsakem oziru.

Dalje: Navajaj svojega otroka pred vsem, da bode znali prav rabiti svoje čute, da bode prav gledal, prav poslušal... Prav gledal? Gotovo se čudiš tej zahtevi in mi porečeš: „Moj otrok ima zdrave oči in vidi vse, kar se godi okrog njega“. Na to jaz: Gledati in gledati je dvoje. Površno gledanje se bistveno razlikuje od natančnega gledanja ali opazovanja kake reči. Le natančno opazovanje predmeta, bodisi živali, rastlin itd. ima

št. Florijanu, okraj Nemški Lonč, šestdnevni tečaj za izsuševanje in sicer od 22. do vsteviši 27. okt. t. l. Štajerski deželni odbor odda za ta tečaj petnajst ustanov po 20 K, da omogoči ubožnim kmečkim delavcem udeležbo na tečaju. Natančneje v razglasu med inserati.

Mariborski okraj.

m Dijaška kuhinja v Mariboru. Občni zbor tega prekoristnega društva vršil se je minoli petek dne 21. septembra po običajnem vsporedu. Najvažnejša točka dnevnega reda bilo je blagajnikovo poročilo. Iz njega se je razvidelo, da društvo vrlo in vspešno deluje ter mnogo storii v podporo revne srednješolske mladeži v Mariboru. Dobodkov je imelo v minolem letu 5476.60. kron, gotovo lepa svota, ki kaže, da je društvo imelo obilo plemenitih in požrtvovalnih podpornikov. Dobodki so se vsi porabili za opoldansko hrano ubožnih dijakov, med katere se je razdelilo v celem letu 18.025 obedov; vsaki dan je bila v „Dijaški kuhinji“ miza pokrita za 60 do 65 dijakov. Enoglasno in z velikim odobravanjem se je na občnem zboru sklenilo, najsrcejšo zahvalo izreči vsem preblagim prijateljem in podpornikom naše „Dijaške kuhinje“, imenoma naj bodo navezeni tisti, ki največ darujejo, ti so: slavna mariborska Posojilnica, naša največja dobrotnica, slavni deželni odbor, preblag. gg.: dr. Franjo Rosina in dr. Rad. Pipuš, odvetnika v Mariboru, sl. Klub, „Hranilno in posojilno društvo v Ptuju“, Posojilnica v Slov. Bistrici in več velespoštovanih mariborskih gospoj, ki so prebitek od božičnice v slovenskem otroškem vrtec v jako izdatnem zmesku naklomile naši „Dijaški kuhinji“; neizmerna škoda je, da je božja previdnost izmed kroga teh plemenitih gospoj v minolem šolskem letu tako rano v večnost poklicala veliko dobrotnico mariborskih dijakov, preblago, ob vsaki dani prilikli neumorno delavno gospo dr. Rosina! Slava in neomejena zahvala vsem vrlim dobrotnikom in podpornikom „Dijaške kuhinje“ v Mariboru! Ob koncu šolskega leta 1906 poslovila se je od naše „Dijaške kuhinje“ njema zelo marljiva gospodinja Ana Erjavec. Mnogo let je, kakor skrbna mati, vodila diaško kuhinjo; kakor mravljička je bila delavna, štedljiva in skrbna, da so dijaki res pravi dom našli v diaški kuhinji. Vsled tega so jo tudi vsi podpirani dijaki, in njih je na stotine in stotine, visoko čislali in otroško spoštovali. S prijaznimi in modrimi opomini je tudi vzgojevalno zelo plemenito na nje uplivala. Njim vsem, kakor tudi društvo „Dijaška kuhinja“ ostane imenovana odlična gospodinja vedno v hvaležnem spominu. Bog ji tisočero povrni vso skrb, dobrotljivost in požrtvovalnost do naše „Dijaške kuhinje“. — Pri volitvi so bili na občnem zboru v odbor voljeni: dr. Ivan Mlakar, ravnatelj H. Schreiner, dr. Fr. Rosina, dr. R. Pipuš, dr. Ant. Medved, prof. Vreže in prof. J. Kavčič; odbor še je takoj potem volil predsednikom dr. Iv. Mlakarja, podpredsednikom dr. Fr. Rosina, tajnikom dr. A. Medveda, blagajnikom prof. Jak. Kavčiča. Upamo, da bo „Dijaška kuhinja“ v Mari-

boru tudi letos tako lepo napredovala in koristno delovala, kakor je v minolem letu. Dijakov se je oglasilo zopet veliko število, ki so podpore res kako potrebeni in tudi vredni. Premili rodoljubi, podpirajte torej našo „Dijaško kuhinjo“! Pobirajte pri vseh mogočih prilikah za njo mile darove; prirejajte njej na korist naroda svečanosti! Bodite prepričani, da storite zelo plemenito, za narod prekoristno delo! Naše dijaštvu in vse slovensko ljudstvo Vam bode za vselej hvaležno!

m Studenci pri Mariboru. Preginjaljiv je bil sprevod 18 letne umrle Marjetje Tkalec. Na zadnji poti so jo spremila poleg drugih ljudi tudi beloblečena, povečini majhna šest do desetletna dekleta. Na pokopališču so jo zanesle štiri vzgledne Marijine hčere in kazale ranjki zadnje delo usmiljenja. — Rajnka si je v hudi službi na Ogrskem nakopala neozdravljivo bolezen. Služila je pri neki judinji, ki jo je s preobilnim delom nečloveško mučila. Domovni smela in tudi pisati ne drugega, kakor da ji dobro gre. Naposled se ji vendar posreči iz te sužnosti uteči in vrniti se v svojo domovino s pomočjo ondotnega dušnega pastirja. Doma jo je bolezen položila na bolniško posteljo, bela žena smrt pa na mrtvaški oder in v grob. Med trimesečno mučno jetiko je dvakrat svete zakramente prejela z veliko pobožnostjo. Dekleta, pazite, da ne boste šle kar na slepo srečo službe iskat. Vrli slovenski in krščanski družini iskreno sožalje, rajnki pa večni pokoj!

m Sv. Jožef pri Mariboru. Družba za zidanje novega zvonika je imela 19. avg. t. l. zopet občni zbor. Podporni udje so prispevali 394 K 20 v., dobrotniki 106 K, ustanovniki 400 K. Skupaj 900 K 20 vin. Če prištejemo še prostovoljne doneske neudov 475 K, znašajo skupni letosni načrani doneski 1375 K 20 v. Isto prišteto prejšnjemu kapitalu in obrestim da svoto 15.046 K 67 vin. To je približno polovica vsega denarja, ki se bo izdal za novi zvonik, zvonove in orgle. Vsem blagim dobrotnikom družbe izreka vodstvo najprisrčnejši Bog povrni in na pripršnjo sv. Jožefa vse dobro podeli! Prav iskremo se priporoča še nadaljnji podpori, da bode mogel odbor skoro začeti s prepotrebno z davo zvonika, katerega zunanje lice bolj in bolj razpada. Vodstvo.

m Sv. Križ pri Mariboru. Dne 21. sept. spremili smo k zadnjemu počitku kmeta Jakoba Hlađe, bivšega večetnega tukajnega cerkvenega ključarja. Rajni je bil skoz in skoz značajan mož. Kako občespoštan in priljubljen je bil ne le pri svojih sožupljanih, temveč daleč na okrog, tudi zunaj domače župnije, pričal je pač jasno njegov veličasten pogreb. Bridka smrt ga je zasačila daleč od doma v selniški župniji, kjer je obiskal svojo tamkaj omoženo hčer. Počivati pa je hotel pri svoji župni cerkvi ob strani svoje žene, ki je ša v večmost pred njim že 1. 1890. Zato smo ga prepeljali iz Selunce semkaj v spremstvu mnogostevilnega žaljočega ljudstva, ki je prihitelo od blizu in daleč vremenu možu skazat zadnjo čast. Domači gospod župnik so mu ob odprttem grobu govorili ganljivo

za človeka vrednost in mu prinaša korist. O vsem, kar opazijo otroci na posameznih rečeh, se naj uče tudi izražati; o vsem morajo znati tudi kaj povedati. Na tak način se ne množi le jezikovni zavlad otrokov, marveč otrok si prisvoji tem potom tudi mnogo pojmov, ki so mu pozneje v šolskem pouku v korist. Majhen vzgled!

Z otrokom greš na polje, skozi gozd, travnik, in vidiš razne reči, rastline, drevesa, cvetice itd. kako lepa prilika se ti ponuja tukaj, da pričneš z otrokom ta-le razgovor: „Poglej to cvetico! Kako cvete? Katere druge cvetice še cveto rdeče, belo, modro? Glej, to drevo, ali ga poznaš? (Hrast je.) Dobro! Hrast ima v zemlji korenime, tukaj deblo, zgoraj pa krona. Krona je iz vej, na vejah je listje. Kakšne barve je? Kakšno skorjo ima hrast? Ali veš za kako drugo drevo, ki ima tudi hrapavo ali razkavo skorjo? Kako skorjo pa ima breza? (Belo in gladko.) Tukaj se lahko otroku pripoveduje znana pravljica: „Zakaj ima breza belo skorjo?“ Na tak in enak način se razgovarjaj s svojim otrokom, kadarkoli utegneš in sicer prav mnogo — seveda le o rečeh, ki jih more razumeti priprosti otroški um. Pazi, da bode otrok na vsako vprašanje razločno odgovarjal ter da bode tudi naročila drugih ljudi natančno povedala.

Zdrav otrok ne prosi svojih staršev samo telesne hrane, marveč si želi tudi duševnega krepila. Ta duševni glad otrokov, ki se kaže v raznih vprašanjih, pa je treba tudi po mogočnosti potolažiti. Zdrav otrok stavi na dan sto in sto vprašaj, in na ta vprašanja otrokova naj vzgojitelj prijazno in kolikor mogoče pravilno, t. j. prav, odgovarja.

Tukaj nastane vprašanje, ali naj vzgojitelj na vsako otrokovo vprašanje odgovori? V tem oziru se naj vede vzgojitelj tako, kakor da ima opraviti s telesnim gladom otrokovim. Ni vsaka jed (ali pijača) za otroka, četudi si je poželi, marsikatera bi mu škodovala. Tako bi rad imel otrok tudi mnogokrat odgovor na vprašanja, katerega se pametni starši previdno izognejo. Očetu ali materi je treba marsikdaj mirno odgovoriti; „Dete, tega še sedaj ne razumeš; ko bodes večje, ti že pojasnil.“

Zdaj je tudi čas, da učiš otroka kratkih molitic, zlasti „očenaš“, „angelsko češčenje“ itd. Da bode za otroka lažje pozneje v šoli, bi ti svetoval, da se držiš pri raznih moliticah besedila, kakoršno se nahaja v predpisanih „Katekizmih“. Zakaj težko je za otroka v šoli, ako se mora potem eno in isto molitev učiti z novim besedilom.

— Otroci tudi zelo ljubijo knjige z lepimi podobami. Če le mogoče, naj jih starši otrokom kupijo. Danes se dobre že tudi v nas Slovencih za otroke primerne knjige s podobami. Opozarijamo samo na „Giontinijevu knjižico za otroke“ (zvezčič 12 vin), Schweatnerjeve „Sladke orehe“, „Noetovo barko“ itd. Otroku se s primernimi besedami pojasnjujejo dotične podobe. Da se prav razumemo: vse te knjige imajo sicer tudi besedilo, toda isto ni namenjeno za otroke v predšolski dobi.

Naj si starši ne govorijo pismene ali pravilne slovenščine, vendar lahko otroku o primernih prilikah tudi povejo, kako se ta ali ona reč zove v pravilnem ali tem jeziku, ki ga govore v šoli.

(Dalje prihodnjič).

slovo, med katerim se je marsikatero oko posolzilo. Svetila mu večna luč!

m Sv. Peter niže Maribora. V nedeljo dne 23. t. m. zjutraj okoli 2. uri nas plat zvona zbudi iz sladkega spanja; gorela je viničarja Josipa Kolarč v Trčovi. K sreči se viničar še o pravem času zbudi, da mu je bilo mogoče iz hiše priti. Zgorelo je do tal. Tri metre oddalje i hlev, ki je že tudi začel goreti, sta z nevarnostjo za lastno življenje rešila mladenič Konrad Verlič in viničar Jakob Knupleš. Zadnji je bil že 7krat pri požaru ter je po celi občini znan kot braber, skoraj predrzen ugašalec ter rešitelj imetja. Škoda znaša 800 do 1000 K. Gospodar je bil zavarovan. Kako je ogenj nastal, se ne ve.

m Poročil se bo naš slovenebistriški rojak g. dr. Ivan Žolger, c. kr. ministerijalni tajnik v prezidiju ministrskega sveta, docent na vseuniverzitetnem dunajskem, poročnik v ev., z gdč. Ezo Friedmann-ovo, hčerjo gospoda Maksimilijana Friedmann-a, vleindustrijalca na Dunaju, v torek 2. okt. t. l. Čestitamo!

m Sv. Jakob v Slov. goricah. „Slov. Gosp.“ št. 30. t. l. je prinesel članek, v katerem pravi: „Videli bomo, kakšen sad bodo prinesle nove šolske počitnice.“ Ia koliko otrok boste imeli po 15. sept. v šoli? Res, zdaj se že vidi sad. V vsakem razredu sedi 4—6 otrok na dan in še tisti so od takih družin, katere imajo po 5 ali še več otrok, in med temi so tudi nekateri, ki so starišem doma v nadlegu, zato ga v šolo poženejo. Znan mi je neki posestnik, ki ima samo dva šolarčka in jih je od začetka, kar sta v šolo hodila, prav redno tja pošiljal. Otroka sta tudi vsako leto in iz vsakega razreda najboljše šolsko spričevalo domov primesla. Ia temu posestniku se je zdaj zažugalo s kaznijo do 100 gld., ker po tej novi postavi ne mara svojega otroka poslati v šolo. Potrebuje namreč enega za varstvo dveh malih otrok, od katerih je eden vedno bolan; drugega potrebuje za pastirja. Glejte, kaj ne, da je veselo, ako človek kaj takega sliši ali bere. Vidite, tak je sad novih šolskih počitnic. Ta postava je tako upeljana, da se brez škode ne moreš izogniti na nobeno stran. Ako otroka ne daš v šolo, ti dajo do 100 gld. kazni; ako pa ga daš, nimaš pastirja in pri drugih malih opravilih nikogar. Torej zopet škodo trpiš. Kaj tedaj storiti? Najboljše, da si naprosimo vse tiste, kateri imajo besedo in moč v šolskih zadevah, da to novo naredbo mirnim potom zopet odpravijo — da se zanaprej kmetu zaradi šole ne bo treba bati take nečuvane in pretirane kazni.

Ptujski okraj.

p Ptujske novice. Dne 20. sept. je tukaj umrla gospa Kat. Oschgan (Ožgan), vdova po znanim slovenskem notarju v Ptiju, Oschgan. Dodatno k notici v zadnji številki o onem zverinskem možu pri Sv. Vidu, ki je umoril dne 15. sept. svojo ženo, se še poroča sledeče: Ubijalec se imenuje Anton Bedrač in je gostao in mizar v Lincevi vasi župnije sv. Vida. Omenjenega dne je vzel zjutraj britev v roko in se zagrozil ženi, da jo takoj uzmrti, če ne gre z njim; rekel je, da mora v Ptuj. Stara mati, ki je hitro slutila, da ne bo prav, je zaklicala ženi, naj ne gre z njim, ker danes ne bo dobro. A zverinski človek je nato napadel staro mater in ji zavdal z britvijo več ran na glavi. Žena je nato šla z možem, ki jo je tiral pred seboj do bližnje hoste, kjer je imel skrito motiko; tukaj jo je kakor žival pobil, da je kmalu nato izdihnila. Nek mož, ki je to videl, je začel kričati in hitel na pomoč; a ker ni mogel prek širokega potoka, je pribeljal prepozno na kraj umora; ubijalec jo je bil že popihal. Takoj so začeli zasledovati zverinskoga človeka, a do danes se jim še ni posrečilo ga dobiti. Bedrač je dal glas, da bo še tri pobili, namreč dve ženini sestri ter posestnika in gostilničarja Gomilšeka, zadnjega iz maščevanja, ker je kot občinski odbornik kazal orožnikom pot in jim dajal navodila, kako ga ujeti. Ko so ga zasledovali in se neko večer v hosti pogovarjali o načinu, kako ga ujeti, je bil Bedrač čisto blizu v šumi, kjer je poslušal vse razgovor, kakor so potem ljudje povedali. Vsa oklica je prestrašena, nihče si zvečer ne upa na prostoto. Bedrač je silno zvit in predrzen; po tem umoru je bil že enkrat v Ptiju. Orožniki, ki so to zvedeli, so ga povsod zasledovali, a zastonj. Uradni list ptujskega glavarstva, ki naroča v svoji zadnji številki obč. predstojnikom in orožnikom Bedrača izslediti, piše, da je ubijalec tudi žganjar. Glejte, to dela ptujski šnops! Da se ljudje pozverinijo, je krivo nesrečno žganje. Štajerc, največji zagovornik in prijatelj ptujskih šnopsarjev, kaj praviš na to?

p Slovenska posest. Zopet so prišle tri hiše v Ptiju v slovenske roke: G. Franc Mahorič, gostilničar in trgovec v Ptiju, je kupil v Gospodski ulici hišo za 14.700 K od nemškomisleca Franca Wressner od Sv. Kunigunde nad Mariborom. Ptujsko posojilno in hranilno društvo je kupilo hišo v poštni ulici nasproti mestnega drevoreda za 8000 K od g. Janeza Krivec. Tam namerava lepo hišo staviti, ker je na lepem prostoru. Skoro bi to posestvo prišlo v židovske nemške roke, če bi se nekateri gospodje ne bili toliko brigali. G. Janez Krivec je kupil v Kaniži hišo od J. Ribič za 6000 K. Za to posestvo si dela dosti nemčurjev dolge zabe.

p Zlata maša. Na Rožnivensko nedeljo ima preč. g. Franjo Repič zlato sv. mešo v rojstni župniji pri Sv. Lovrenču v Slov. gor., kjer že več let stanuje kot umirovljeni župnik na domačiji svojih staršev ter na svojem posestvu. Posvečen je bil 20. sept. 1856 v Trstu, tedaj v Tržaško-Koperski škofiji. Na mnoga leta!

p Kmetijsko društvo za ptujski okraj naznana svojim udrom, da bo za gnojenje travnikov tudi letos naročilo umetna gnojila, kakor Tomaževu žlindro, kalijev sol oz. kajnit itd. Kdor si namerava kaj umetnih gnojil naročiti, naj to v kratkem odboru naznani, da si ta more priskrbeti pravočasno zadostno množino umetnih gnojil. Ob enem se vabijo kmetovalci, kateri še do sedaj niso postali udje tega društva, naj pristopijo kot udje, da bodo tudi oni mogli dobivati vse kmetijske potrebščine pri društvu, ker društvo priskrbuje vse potrebščine v najboljši kakovosti in je oddaja po najnižji ceni, ker ne isče nikakega dobička.

p Sv. Marko niže Ptuja. V seji krajnega šolskega sveta dne 23. t. m. je krajni šolski ogleda dr. pl. Fichtenau pokazal ol'ko ptujskih gospodov. Začel je pri seji z gospodom nadučiteljem samo nemško govoriti in ko ga je opozoril eden izmed udov, da bi slovensko govoril, začel je nad njim prav plemenitaško rohneti, češ, da on govoril kakor hoče, in če kmet nemško ne razume, naj si da stvar od gospoda nadučitelja raztolmačiti. Seveda je tako postopanje razgredlo navzoče ude, ki so v prav krepkih besedah šolskega ogleda dr. Fichtenau-a poučili, da se bo v seji razpravljal samo slovensko — brez tolmača. Na to se je pl. Fichtenau udal in je začel tako slovenščino govoriti, da je navzoče kar glava bolela.

p „Štajerčeva“ razstava. Iz Haloz se nam piše: Ptujski „Štajerc“ vabil je v predzadnji številki na razstavo v svoje uredništvo in je kot posebno zanimivost navajal „Raztrgano srajce iz Polenšaka“. Ker se v naših Halozah ne vidi lahko raztrgana srajca, še manj pa cela razstava, zato sem se odločil, to lepo priložnost sedaj porabiti in si razstavo ogledati. Da bi si prihral vstopnino, izposodil sem si od soseda „Štajerca“, katerega sem samo pokazal in vstop mi je bil prost. V razstavi me je prav prijazno sprejel nek človek s precej rudečim nosom, rekoč: Ljubi kmet, le pridi! Jaz sem prav rad voljen ti našo razstavo pokazati in razložiti. Ia kaj sedaj vidijo moje oči? Tam v kotu je velik kup samih človeških kosti, na njih čopi neka ostudna stvar — pa ne giftna — z razprostrtimi nogami, s krastavim hrbotom in s širokimi ustami pa brez zobi. Prijazni človek začne razlagati: Glej, ljubi kmet, te kosti so kosti slovenskih „dohtarjev“ in pravkov, tvojih in naših sovražnikov. Veseli se, ljubi kmet, da jih je ta koristna stvar že toliko pohrustala, kajti kadar bo ta brezzobna stvar zadnjega slovenskega pravaka požrla, takrat se začne za tebe novi boljši čas, prav raj. — Tam v drugem kotu sem zagledal velik kup samih črnih sukenj, na njih pa strašnega „vtiča“, kakoršnega še nikdar videl nisem. Bil je ves črn, imel je žareče oči, dolge kremlje, ter oster zakriven kljun, s katerim je neusmiljeno trgal črne suknje. Človek z rudečim nosom začne zopet govoriti tako-le: Ljubi kmet, po nauku svetovnoznanega modrijana Darvina ni Bog stvaril človeka, ampak človek se je razvil iz opice in opica iz mačke. Ta „vtič“, ki ga tukaj vidiš, se je tudi tako razvijal, zvalil se je v neki slavščini gnezdi, iz slaviča je postal zaporedoma regljava sraka, čuk, jastreb in zdaj je hudi črni krokar. Priletel je ta vtič iz severnega nemškega rajha čez Berolin in slovenske pokrajine v naš slavni Ptuj. Ljubi kmet, ta „vtič“ je tvoj največji dobrotnik, ker živi od črnih sukenj — slovenskih duhovnikov. Kadar pa teh mračnjakov več ne bode, takrat se bo tudi tebi, ljubi kmet, razjasnilo, razsvetljen boš kakor mnogo naših bivših sotrudnikov in privržencev, ki sedaj celo po ječah temo preganjajo. Sedaj pa sem bil že sit razstave, raztrgane srajce nisem videl. Pred odhodom sem obljudil, da hočem iz hvaležnosti vso zanimivo razstavo v „Slov. Gosp.“ popisati. „Štajerc“, bodi mi hvaležen!

p Sv. Bolfenk v Slov. gor. Po naključju mi pride 208. štev. „Slov. Naroda“ v roke. Na drugi strani zapazim dopis od nas. Mislim si, šmentajte, kaj pa bo to. Ko ga prečitam, kar ostrmim, ker dotični dopis prima take grde laži zoper našega č. gospoda župnika. Prvič je laž, da bi bili predsednik Slov. kat. izobraž. društva, drugič je laž, da bi oni odvračali ude, iti k Sv. Ropertu na veselico, ker smo imeli mi tukaj veselico, kateri je dotični dopis mnoge zapreke delal. Pa, hvala Bogu, smo vse srečno prestali, ker se je vse v najlepšem redu izvršilo in zato gre prva hvala gosp. župniku. Tretjič je tudi laž, da bi gospod župnik iz prižnice obrekovali nekatere osebe. Kar so oni iz prižnice povedali, je prava resnica, ker je tudi mnogo zadealo dotičnega dopisnega. Ker resnica v oči bode, zato si je ta dopis moral malo jezo ohladiti z grdenjem v „Slov. Narodu“. Prihodnjic več, če ne bo miru! — Bolfenki narodni mladenič.

Sv. Bolfenk v Slov. gor. Malo pozno poročamo o naši izvrstno uspeli veselici dne 9. t. m. Vse je bilo tako imenitno, da še danes ne moremo pozabiti na vesele ure. Govor g. prof. dr. Iliešiča, petje in gledališka predstava, vse nam ostane ne-pozabno. Prisrčna hvala vsem, ki so sodelovali, hvala pa tudi vsem ljubim gostom. Prosimo, še večkrat kaj enakega!

p Sv. Tomaž pri Ormožu. Od drugih faranov se nam je že očitalo, da pri nas v narodnem oziru spimo, ker nimamo bralnega društva. To vem, da se dobrih knjig in časnikov mnogo naroča in bere. Tistih hinavskih in giftnih pa le malo. Tiste sprejemata pa ne plača le nekaj tistih „spufanih“, ki jih že vsak pozna. No, tudi te pustim pri miru, ker itak miso v boljši koži kot jaz. Veseli me le, da imamo precej številno Marijino društvo: fantovsko in dekliško. To se pa vrlo giblje. Na lastno željo si je začelo nabirati za društvene zastave, ki bodo zopet novi kinč za našo lepo cerkev. Dne 2. in 8. septembra pa so fantje Marijine družbe vprizorili igro: „Kmet Herod“, prav dovršeno in živo, da je bilo obilo smeha in poštene zabave. Cerkveni pevski zbor pa je zapel umetne pesmi iz Mohorjeve pesmarice: „V petju oglasimo“, „Bučelice rojite“ in „V hribih se dela dan“ tako vneseno in živo, da je moral ponavljati v občino zadovoljnost. Dve nedelji prej pa so igrale dekleta Mar. družbe ginaljivo igro: „Na Marijinem srcu“. In zapele so same dekleta: „Molitev za slov. rod“ in umetno koncertno skladbo „Slovenskim mladenkam“ z spremljevanjem harmonija. Igra in petje, oboje je bilo istotako dovršeno. Priprave in vaje za igre so vodili naš vneti in blagi č. g. kaplan Franc Močnik s pomočjo in v najlepšem soglasju veleč. gospoda dekanata in župnika. Petje pa je učil in spremljal naš mežnar g. Fr. Zemljč. Hvala vsem! Udeležba je bila precej številna, kar je znamenje, da so Tomažčani zavedni, a krščansko zavedni. Toliko v pojasnilo, da ne bo kdo misil, morda tudi vi gospod urednik, da spimo pred perutmi ptujske kvokače, gifte krote.

p V Rogatec je umrl 18. t. m. odvetniški koncipijent Juro Virant 38 let star. N. v m. p.!

p Sv. Tomaž pri Ormožu. Znani ptujski list, ki pa ne zaslubi imena, katerega nosi, je po starci navadi tudi predale svoje 18. št. t. l. napolnil z lažmi in obrekovanjem. Med drugim piše o mojem manogoč. gospodu dekanu, češ, „da bi prav dobro bilo, ko bi fajmošter pazil na to, da ne bi njegov kaplan lačen po vasi pohajal“. Na to nesramno obrekovanje sem dolžen to le odgovoriti: 1. Tebe celo nič ne briga, sem jaz sit ali lačen. 2. Gostoljubnost v našem župnišču in ljubeznivost našega mnogoč. gospoda dekanja je obče znana, zlasti našim faranom; zato se za tvoje pisarjenje, ljubi „Štajerc“, nihče ne zmeni, k večjemu par pijancev. Vsi farani dobro vedo, da vlada med nama prava duhovska ljubezen in sloga. S tem svojim dopisom si torej slabo maletel. Ce pa se misliš znabit za mene potegovati, pa ti odkrito izjavim, da si to odločno prepovem in za vselej odklonim. Sramotno bi bilo, če bi se list, kakor je „Štajerc“, za mene potegoval. — Sv. Tomaž pri Ormožu, 21. septembra 1906. — Franc Močnik, kaplan.

Ljutomerski okraj.

I Ščavnische občinske volitve — tretje — se vršijo v torek dne 2. oktobra in sicer v gostilni Slačekovi (Cvilakovi) na Ščavnici. Ob 9. uri predpoldne voli III. razred, ob 11. uri II. razred, ob 12. uri pa I. razred. Da so volitve v tej obmejni občini nad vse imenitne, o tem je sedaj prepričan vsak naš somišljemik. Držimo zato skupaj, kakor lani dne 1. julija in 28. decembra in zmaga bo spet naša. Naj sedanje res silno delo nikogar ne zadrži

doma; vsak glas je važen in lahko odločilen. Vo-lci, pokažite tudi tokrat, da ste značajni, verni in tudi narodni Slovenci in odločite s svojimi glasovi, da bo naša lepa občina v prihodnje tudi po svojem občinskem zastopu katoliška in narodna občina. Slovenci na Ščavnici se ne vojskujemo zoper Nemce, ker teh nimamo v občini, ampak zoper občane, ki bočejo kot rojeni Slovenci biti Nemci, da bi tako izdali svoj narod. Pravi Nemci in Madjari se držijo svojega naroda in jezika in ga branimo in ne do-dustummo, da bi nas vladali ljudje, ki se sramujejo svojega jezika in naroda, ki pravijo „Mi smo Nemci“, pa še nemški ne znajo, ki trobjo v reg znanega Wratschka. Vsi naši na volišče, da bodo na dan volitve vsi naši ljubi nasprotniki vzduhovati, kakor zadnjič; „O je, kelko je tih Slovencov! Šparment, kelko je tū ljudstva!“ Ne vdajmo se!

I Cven blizu Ljutomera. Pri nas je bilo že vse pripravljeno, da se ustanovi nižja kmetijska šola z dvema z mskima tečajema. Toda g. Misja iz Ljutomera je začel spletkariti z drugim krajem, ki bi seveda tudi bil pripraven za enako šolo, zanesel je s tem razpor med kmete našega okraja ter zavlekel celo stvar. Kmetje, ne dajmo si sloge razdirati po ljudeh, ki ne čutijo z našimi kmetijskimi zabavami, ampak postavimo se na višje stališče ter delajmo, četudi z žrtvami, za svoj napredok. Saj vemo, da se kmetijska šola ne more v vsaki občni zidati, ampak odločiti se moramo za en kraj. Ker je naša cvenska zadruga začela stvar mešati, je samoumevno, da si je izbrala Cven. Tukaj torej ni nobenega preziranja drugih občin. Stavba šole na Cveru je z vsemi potrebnimi prostori proračunjena na 59 300 K. Država in dežela bosta prispevali vsaka po 10.000 K.

I Umrl je dne 13. sept. Martin Geratič, posestnik v Gornjih Ivanjicah. Rajni je bil skrben gospodar, vrl katoličan in zvest Slovenec! Slava njegovemu spominu!

I Sv. Jurij ob Ščavnici. Na paši se je opekla 3 leta Mira Žagar iz B sejan tako močno, da je umrla.

Konjiški okraj.

K Zibika. V nedeljo, dne 12. avgusta t. l. je zvon slovite romarske cerkve na Tinjskem prijazno vabil farane k večernicam. Spremljalo ga je gromenje topičev in naznajalo, da se ta dan vrši nekaj izvanrednega na tej gori, namreč šolska slavnost. Ljudje so prihajali v velikem številu od blizu in daleč. Po večernicah se je proti navadi hitro izpraznila cerkev. Ogromna mnogočica ljudi bila je obrnjena proti cesti, ki se vije po grebenu Tinjskih gor. Po tej cesti se je za šolsko zastavo pomikala dolga procesija otrok. Spremljala jih je slavna zibiška godba iz Marijine do Anine cerkve, kjer je bil na vzhodni strani postavljen okičan oder. Ko so se otroci v red spravili, je zavladala grobna tišina. Na oder stopi učenec ter v svojem govoru primerja potovanje na Tinjsko potovanju skozi življenje in skozi preteklo šolsko leto posebej. Zahvaljuje se staršem, da so kljub raznovrstnim zaprekam vendar pošiljali svoje otroke redno v šolo, dobro vedoč, da je to, kar se v šoli nauče, otroče najboljše premoženje. Zahvaljuje se padalje staršem in učiteljem za ves trud in za vso skrb, katero so z otroci imeli. Slednjič pozdravi vse došle, kateri so s svojim prihodom pokazali, da so otročji prijatelji ter se hočejo ta dan z otroci veseliti. Glinjive besede majhnega govornika so vsem navzočim segale globoko v srce. Nato je šolarski zbor dvoglasno zapel nekaj lepih pesmic. Petje se je menjavalo z deklamacijami, pri čem so otroci pogumno nastopili ter glasno in jasno prednašali. V sredini vzporeda je imel g. S. Strenkl slavnostni govor. V jednatih besedah je razlagal važnost šole in polagal staršem na srce, naj pošiljajo otroke pridno v šolo ter podpirajo učitelje pri vzgoji po geslu: „Vse za vero, dom, cesarja.“ Na koncu glavnega vzporeda se je zapela cesarska pesem, na kar se je neka učenka v imenu šol. mladine zahvalila za obilno udeležbo pri veselicu ter izrazila zahvalo posebno g. Strenkelnu, povdaranjajoč, da mu je ta veselica napravila mnogo stroškov, katere si je prostovoljno naložil, samo da bi otrokom napravil veselje. Obljubi slednjič, da se hočejo otroci g. Strenkelna v molitvi spominjati, da bi mu ljubi Bog to dal, kar si sam želi, ter ga še veliko let obranil srečnega v naši ljubi domovini. Temu se pridruž mo tudi mi odstrasti Zabčani in ob jednem prosimo, spomnите se še g. Strenkel večkrat naše šole in šolske mladine. Bog daj mnogo takih šolskih prijateljev! Po zahvali so se vrstile mladinske igre, katere so povzročile v vseh navzočih dosti veselja in smeha. Konec slavnosti je bilo pogoščenje

otrok, katero se je vršilo na stroške zgoraj imenovanega gosp. Strenkelna, vpopojenega učitelja na Tinjskem, že iz prejšnjih let znanega šol. prijatelja. Nato so se otroci razšli, mnogo odraslih pa se je pri godbi še zabavalo do poznega večera. Sklepam to kratko poročilo z nado, da bo nam kmalu zopet dana prilika, udeležiti se v Zibiki tako dobro uspele šolske slavnosti, kakoršna je bila letošnja.

Celjski okraj.

C Slov. kat. polit. društvo za laški okraj. Pravila za „Slov. kat. politično društvo za laški okraj“ so že potrjena. Sedež bo imelo v posojilniški hiši v Laškem. Ustanovni shod bo bržas 7. okt. Program sledi.

C Politično zborovanje v Mozirju bo v nedeljo, 30. sept. t. l. v gostilni g. Goričarja (na pošti). Začetek ob 3. uri popoldne. Govoril bode državni poslanec dr. Voušek o gospodarskem vprašanju in o volilni reformi. Volilec, pridite mnogoštevilno!

C Celjske porotne obravnave. Dne 11. t. m. je stal pred tukajšnjimi porotniki Valentin Graschina, ključavnicač iz Šoštanja, ker se je npravno pregrešil. Obsojen je bil na eno leto težke ječe. Istri dan se je imel zagovarjati tudi še 56 letni Peter Ovčar iz Ribnice zaradi ropa. Ovčar je bil v svojem življenju že 28krat kaznovan, pa se ni poboljšal. Dne 9. aprila t. l. so ga komaj izpustili iz zadnjega zapora, ko je začel takoj okoli postopati. Dne 12. aprila je prišel na svojem beraškem potovanju v Št. Peter pri Dravogradu, kjer je obiskal v farovžu chrmeloga župnika g. Andreja Kajtna. Leta je potegnil iz žepa dve vinarski dvajsetici in eno dal Ovčarju, ki pa s tem ni bil zadovoljen, nego je izpulil župniku še drugo iz rok. Mimo je prišel ravnatelj hlapca Jamnik, ki je pa prisilil Ovčarja, da je drugo dvajsetico vrnil. Nato je zbežal in se v farovžem gozdu skril za neko kapelico. Izza te je zvečer napadel 17letnega Josipa Kvec, ga začel daviti in pestiti, terjajoč od njega, da mu mora dati en goldinar. Kvec se mu je izvil in zbežal, Ovčar pa za njim in ga je kmalu došel ter od zadaj napadel. Pri tem se je Kvec posrečilo dobiti v roke večji kamen, s kojim je Ovčarja z vso silo udaril po nosu. To je pomagalo in ropar je odnehal, tako da je Kvec lahko zbežal. Ovčar je ta rop pred porotniki tajil, a spoznal ga je Kvec natančno po obleki in postavi. Najbolj ga je pa izdala brazgotina na obrazu, ki mu jo je bil zadal s kamenjem. Kvec. Dokazalo se mu je namreč, da pred napadom ni imel nikake poškodbe na obrazu. Dobil je štiri in pol leta težke ječe.

C Dobrna pri Celju. V nedeljo dne 16. sept. je pripravljalni odbor za ustanovitev podružnice kmetijske družbe sklical pončni shod, na katerem je g. potovalni učitelj Fr. Goričan poljudno predaval o koristi kmetijske družbe, o potrebi strokovne izobrazbe za kmetovalce ter o pridelovanju sadnega mošta. G. župnik Kakovič je poročal o dosedanjih koralnih pripravljalnega odbora. Zuani Lenko je v Gradcu priporočal Dobrncanom, naj pristopijo k celjski podružnici, a Dobrncani so mlajdno odklonili nasvet. Gospodariti si hočemo sami, ne pa pod nadzorstvom celjskih Nemcev. Vedno pristopajo novi udje, ki že tudi plačujejo letne doneske za l. 1907. Radovedni smo, če si bo Lenko še enkrat upal priporočati pri glavnem odboru odklonitev podružnice, kakor je to storil dne 2. majnika 1906. V Celje ne gremo! To si naj Lenko zapomni! Pogoji za prospeh te podružnice na Dobrni so dani, in zato pričakujemo, da bo glavni odbor v Gradcu sprevidel, da ne gre, ustavlji se pametnim željam kmetovalcem po napredku!

C Kdo ve, kje je dobrnski poštar Gol? Menda ga že pol leta nismo videli, vedno ima v uradu po enega ali dva namestnika ali boljše rečeno namestnici. Mi pa bi svojega ljubčeka tudi radi videli. „O pridi spet, nam Div nazaj!“

C Št. Jungert pri Celju. Dolgo že ni bilo v „Slov. Gosp.“ nikakega poročila od nas, a tudi danes morem le nekaj žalostnega poročati. Dne 17. t. m. se je namreč ponesrečil vrli, povsod pri ljubljeni mladenič, Josip Podpečan pri mlatvi ovsa. Pri porivanju snopja je segel predaleč v mlatilnico, ki ga je zgrabila za levo roko, mu razmerila štiri prste, da je srednji komaj za kožo obvisel ter mu z dlani potegnila meso do kosti. Ponesrečenega so dne 18. t. m. prepeljali v celjsko bolnišnico, kjer so mu prst odrezali. Pozor pri strojih! — Iskren pozdrav od nas šentjungerskih mladeničev.

C Sv. Vid pri Grobelnem. Minulo nedeljo se je igrala gledališka igra „Lurška pastarica“ s čudovito spretuošto. Domače deklice, ki še niso nikdar videle nobene gledališčne igre, so se s toliko gibčnostjo in sigurnostjo vrtele in s primernim naglism govorile, da so gledale le strmeli. Žal, da je le 250 ljudi vstopaice dobilo, ker ni bilo več prostora. Prihodnjo Mihelsko nedeljo bo druga in zadnja predstava, h kjer tudi drage sosedje iz Šmarja, Ponikve, Št. Jurija in od Sv. Štefana vabimo. Oder, igro in kvartet, vse je izvrstno priredil neutrndljivi g. katehet Fr. Ostrž, kateremu za tako poučljivo in sreča blažilno vesslico srčno zahvalo izrekamo.

C Šmarje pri Jelšah. V Lašah je pogorelo pet poslopij. Zažgal je otrok, ki se je igral z užigalicami.

C Občinski zastop občine Mariagradič je sklenil kolegovati vsa svoja pisma z narodnim kolekom.

C Št. Pavel pri Preboldu. Vezelica prost požarne brambe iz Latkove vasi v nedeljo se je obnesla v obeno zadovoljnost, za kar gre hvala šentpavelski godbi in bratskim društvom, katera so mnogo pripomogla k povoljnemu uspehu. Prišle so požarne brambe iz Prekope, Osterške vasi, Gemlske, Grjske vasi, Polzela in Št. Petra. Pričakovali smo od domačih občanov obilnejšega obiska z ozirom na blagi namen društva.

C Na pošti v Rečici se nastavi s 1. okt. poštni pot, ki bo obhodil šestkrat na teden kraje: Sp. Rečica, Nizko, Varpolje, Št. Jauž, Grušovlje, Zg. Pobrežje, Sp. Pobrežje in Trnovce. V Sp. Rečici, v Št. Janžu, Zg. Pobrežah in Trnovcah bo poštni nabiralnik.

C Mozirje. Dne 8. sept. slavila je tukajšna požarna bramba v teku 19 let prvo slavnost. Blagoslovila in razvila se je krasna društvena zastava. Že na predvečer bile so okrašene tukajšne planine z mnogimi kresovi. Spuščale so se rakete, da, bilo je videti, kakor bi se utrinjale neštivilne zvezde. Po trgu je korakala požarna bramba z baklami in lampioni, na čelu vrla šoštanjska narodna godba, do doma kumice gospe Alojzije Šuster, kateri na čast je bila prirejena ta baklada. Dekleta so ji podarila krasen šopek, g. A. Breznik jo je pozdravil in se ji zahvalil v imenu društva. Nato so zapeli domači pevci pod vodstvom gosp. F. Miketa par krasnih narodnih pesmi. Ob polnoči nas iznenadi glas trobente, oznanjujoč prihod vrlih tovarišev iz Trbovlj, kateri so se udeležili kot konjeniki. Ob svitu zbudil nas je grom topičev ter milo ubrani glasovi godbe, oznanjujoč pričetek veselega dne. Ob dveh je bil sprejem in pozdrav bratskih društev. Pri prihodu v trg pozdravil jih je v imenu trga c. kr. poštar g. A. Goričer, v imenu občine g. Iv. Lipold. Potem so odkorakali brambovci po trgu, kjer so leteli krasni šopki raz oken na vrla brambovce. V sredi trga je bilo slovesno blagoslovjanje zastave. Pred blagoslovom imeli so domači gospod župnik ginaljivi govor, pri katerem so se spomnili tudi našega milega vladarja Franca Jožefa I. Po blagoslovu imeli so domači gospod kaplan podučljiv in resen nagovor. Krasen šopek je podarila duhovniku gdč. Leniku Goričer. Nato se je pričelo slovesno zabijanje žebeljev, katerih se je zabilo 75 med zanimivimi reki. Po zabijanju žebeljev je gospa kumica podarila in prizvala na zastavo dragoceni trak, od zavednih tržank darovani trak prizvala je g. M. Troger, od narodnih tržnih deklet darovani trak prizvala je g. M. Faber, od prijateljev brambovstva iz Amerike darovani trak prizvala je g. M. Mlinar. Gospod načelnik izroči zastavo g. A. Breznik, naj jo nosi v čast Bogu ter v slavo brambe. Nato se je zastava dvignila in objela svoje pri slavnosti navzoče sestre. Zatem ste deklamovali dve mladenki Lenka Goričar in Angela Šuster. H koncu se je gospod zastavnoša v imenu društva zahvalil vsem, ki so darovali kaj k zastavi in vsem navzočim društvom. Čast brambovcem, kateri ste se udeležili. Vzlic nepriljubljenim dopisom niste dvomili nad narodnostjo požarne brambe možirske. Z vašo udeležbo ste pokazali našim občanom, da vrla med brambovci sloga, edinost in bratska ljubezen, katera nas druži v eno celoto, in to celoto veže neomahljiva vez slovenskega poveljništva. Slavnosti so se udeležila naslednja brambovska društva: Trbovlje, Kaplja, Prekopa, Grajska vas, Braslovče, Polzela, Paka, Rečica, Št. Francišek. Kličemo vam krepki „Na pomoč!“

Brežiški okraj.

C Sevnica ob Savi. To so vam bili strašni časi, ko so Turki opetovano pustošili naše slovenske pokrajine, med njimi tudi Savsko dolino. Požigali so, ropali in morili. V turških četah so se po svoji

besnosti najbolj odlikovali takoimenovani janičarji. To so bili večinoma sinovi krščanskih slovenskih starišev, kateri so pa bili kot otroci vjetri, na Turško odvedeni in poturčeni. Ti tedaj niso znali več svojega jezika, niti poznali vere svojih očetov. — Ta žalostna zgodovina nam je silila v spomin zadnjo nedeljo v juliju t. l., ko smo videli v Sevnici otroke sloverskih starišev okrašene z nemškimi barvami korakati od nemške šole na prostor veselice im jih slišali izlivati z vsem nemškim „heil“, ko so se v trdi temi vračali nazaj v trg v rokah držeč lampijone v nemških barvah. — Slovenski stariši sevniški! Zopet se bliža 1. oktober, ko bo treba pomisliti, komu bomo svoje otroke, svoj najdražji zaklad zaupali. Treba jih je poslati v šolo! V katero? — V nemško šolo ne! Slovenski otroci le v slovensko šolo! Zakaj? — Gotovo vsi želite srčno, da bi se vaši otroci kaj naučili in da bi bili skrbno vzgojeni; tako vzgojo pa jih nudi le šestrazredna slovenska šola, katera je itak utrakovistična, to je dvojezična, kjer se poučuje v slovenskem in nemškem jeziku.

— 1. Mislite si, da bi vi sami bili še v šolskih letih in bi prišli v kako francosko šolo. Kaj ne, pač malo bi se naučili, ker bi učitelja ne razumeli. Tako se godi tudi vašim otrokom, ako jih siliti v nemško šolo. Ker ne razumejo, nimajo veselja do učenja in zmiraj bolj zaostajajo. Tudi se ne morejo tamkaj toliko učiti, kakor v slovenski šoli, ker so v enem razredu združeni učenci raznih let. — 2. Pa morebiti pravite: moj otrok mora znati nemški in zato ga dajem v nemško šolo. Gotovo, dobro je, če človek zna več jezikov, če zna Slovenc tudi nemški. Zoper učenje tujih jezikov ni nihče. Zato pa se tudi v slovenski šoli otroci že od 2. razreda zaprej učijo nemški in v 6. razredu znajo že popolnoma nemški govoriti. Da je to res, dokazuje nam sledeči slučaj. Dva učenca iz Sevnice, eden iz nemške, drugi iz slovenske šole, delala sta pred kratkim skušnjo za vsprejem v realko v Mariboru. Učenec, ki je obiskoval slovensko šolo, zнал je dovolj nemški, da je skušnjo prestal, omi iz nemške šole pa je pri izpitu padel. Sicer pa poglejte svoje slovenske uradnike, zdravnike, dubovnike itd., vso so obiskovali večinoma slovenske ljudske šole in vendar so postali nekaj. Ako pa svoje otroke v nemško šolo dajate, vam na zadnje ne zaajo ne nemški, ne slovenski. Slovenski ne znajo, ker jih nihče ni učil, nemški pa tudi ne, ker ni bilo prave podlage; kajti le na podlagi materjnega jezika uči se drugih jezikov. Vaši otroci se v nemški šoli le potajčijo, sramujejo se slovenske krvi. In vendar so rekli že nepozabni škof Slomšek: „Kdor svoj materin jezik zavrže, ter ga pozabi in zapusti, je zmedenemu pijancu podoben, ki zlato v prah potepta in ne ve, koliko škodo si dela.“ — 3. Kdor pa se izneverti narodu, izneverti se manogokrat tudi veri. In to je popolnoma naravno. Verske resnice treba j vcepliti globoko v srce. V globino srca seže samo materinska beseda, torej slovenskim otrokom slovenska. Mi nočemo delati krivice g. katehetom, ki ponujejo na nemški šoli v Sevnici veronauk, ne, preprčani smo, da se oni trudijo in žrtvujejo svoje moći. Ali ravno tako smo preprčani, da pri vsem svojem trudu le malo dosežemo pri tako nengodnih razmerah. Sicer pa šulferajska šola nima namena versko odgojevati, drugače se ne bi slovenskim otrokom vrivali nemški katekizmi in zgodbe; drugače se ne bi katehetov tožilo, kakor smo zvedeli od zanesljive strani, če slovenskim otrokom naročajo slovensko ljudstvo slovensko pozdravljanje z krščanskim pozdravom „Hvaljen bodi J. Kr.“; drugače se ne bi katehetata tožilo, ako kupi kakemu otroku slovenski katekizem, ali pa da enkrat v tednu moli z otroci v šoli slovenski. Ako pa se pri otroku zanemarja verska vzgoja, mesrečen je labko otrok za časno in večno življenje. — 4. Drugi pravijo, da pošiljajo svoje otroke zato v nemško šolo, ker dobivajo tamkaj podporo. Ce menijo s to podporo hrano in knjižice im tu in tam kakemu posebno ubogemu kako oblekico, vedite, da se ubogim otrokom daje isto tudi na slovenski šoli. — 5. Pa še eno prevdarite vsi stariši, posebno davkoplačevalci sevniške okolice. Sedaj vidite veliko novo poslopje nemške šole, delo nemškega šulferajna. Šulferajn pa si silno prizadeva, da bi šolo izročil v oskrbo dežele in občine, pa le izrecno pod pogojem, da se uče vsi predmeti le v nemškem jeziku. Zdaj pa pomislite, ako boste dajali otroke v velikem številu v nemško šolo, se zgodi lahko, da bode šola sčasoma postala res javna ter vsiljena sevniški občini v oskrbo, a plačila boste imeli le vi. Nimate že dovolj stroškov s šestrazredno utrakovistično šolo, hocete še si sami breme obtežiti z vzdrezanjem nemške šole? Zakrivili vse to pa bodo le tisti, ki pošiljajo otroke v nemško šolo. — Sicer pa je tudi velika nevhaležnost od starišev in otrok, ako tri,

štiri leta zahajajo v slovensko šolo, potem ko so se učitelji že toliko z njimi mnčili, obrnejo jim pa brbet in se vpišejo v šulferajnsko šolo. Stariši, prevdarite vse to in vaš sklep naj bo: Moj slovenski otrok mora v slovensko šolo!

b Nemško uradovanje. Čadno je, da Planinska vas se zmiraj nemško uradi, čeprav niti eden odbornik ni nemščine zmožen. Kako se torej morejo podpisovati nemški računi, ki jih g. „sekretér“ na Planini izstavi in le eden ve dobro, kaj je vse v račun spravil. Ali se ne morejo zgorditi pomote? Odbor pa le to podpiše, kar mu župan ali pa g. Schescherko sama raztolmačita. Občinski račun je vendar važna reč za vsakega davkoplačevalca, ne seveda za občinskega pisarja, ki ne plača v to občino niti vinarja davka. Nazadnje še to vprašanje: v kateri seji in z glasovi katerih odbornikov se je zvišala plača g. Sch. za pisavo?

Iz drugih slovanskih dežel.

Iz zavoda sv. Nikolaja za brezposelnega dekleta v Trstu. V mesecu avgustu so doposlali slediči telesne prispevke: Slavno županstvo Kanal 40 K, slavno županstvo Dol pri Kamniku 5 K, gdč. Ivana Šefančič in gdč. Antonija Vončina po 2 K. Vsem tem izreka zavod prelepo zahvalo. Iz navedenih prispevkov more se opažati, da se je na ta potrebeni in koristni zavod pozabilo tekom poletnih mesecev, četudi ima zavod vedno polno zopet došlih in odbajajočih deklet, ki iščejo zavetja v tem prebivališču. Zavod sv. Nikolaja ima vedno stroške za vzdrževanje istega, in se radi tega ne sme nanj tako pozabiti. Vsakovrstna društva prirejajo izlete, slavnosti, veselice itd., a kdo se pa zmeni za ubogo društvo, ki vrši le človekoljubno delo, ki pomaga najzadnjemu v človeški družbi — ki pomaga našim revnim brezposelnim dekletom. Čuti je često graje, da te nezavedne niso vredne in potrebne pomoči, da niso dobre, ubogljive itd., ko prihajajo v službo. Res je med njimi mnogo ljudi, a za te se skribi in podnosi, in radi ene ali dveh pa ne sme trpeti cela dobra stvar. So dekleta, ki se nahajajo iz zavoda po pet, šest, tudi osem let vedno v eni in isti hiši v popolnoma zadovoljnost gospoj. Te delajo čast našemu zavodu. Krivo je manogo tudi, da se z gospo često snide dekle popolnoma drugačne narave, ki nikakor ne morete skupno vstrajati, a poskusiti je treba in vsaka malo odjenjati, in stvar pojde lepim potom naprej. Ni se tu, da se ravno dekleta zagovarja, temveč da se jim pomore in poduci. Sedaj na jesen prihajajo v zavod dekleta od vseh strani, često jih je od 40–50 na večer. Nobene se ne odslovi, vse so prijazno sprejete, in kolikim se tudi denarno pomaga, če so brez sredstev. Slavnim županstvom se priporoča, naj se letno spominjajo tega zavoda, ker odbor istega skrbi za dekleta od zunaj prihajajoča in nikakor za tržaška in okolišanska. Vsem onim, ki imajo usmiljenje do naših slovenskih službi iščočih deklet, priporočamo zavod sv. Nikolaja in prosimo podpore, ker vreden je v popolni meri iste. — Odbor zavoda sv. Nikolaja, via Farneto 18 v Trstu.

Narodno gospodarstvo.

Železo dražje. Združeni tovarnarji za železo so sklenili zopet podražiti železo. To je letos že drugokrat. V tem oziru se je vložila v državnem zboru interpelacija.

Dunajski mesarji se z vso silo trudijo, da bi se odprle meje za rumunsko in srbsko živilo. To bi pomenilo znižanje cene naših avstrijskih živil, katere imamo za avstrijske mesojedce popolnoma dovolj.

Ječmenska razstava se bo vršila letos na Dunaju od 30. septembra do 7. oktobra. Naznanjenih je že več kot 1000 ječmenskih pošiljatev na razstavo. Pivovarji se zelo brigajo za razstavo.

Osrednji zadružni denarni zavod. Dne 19. in 20. sept. se je vršil na Dunaju shod zadružnih strokovnjakov, ki so se posvetovali o ustanovitvi osrednjega zadružnega denarnega zavoda. Sedaj zadruge mnogokrat težko najdejo kredita, nikdar pa ne za nizko ceno. Obema nedostatkoma bi naj odpomogel nameravani zavod. Jugoslovane je zastopal predsednik „Zadružne zveze“ v Ljubljani dr. Ivan Krek.

d Draginja. Sedaj, ko že vse podražujejo, premog, milo, sveči itd., bodo podražili tudi rokvice. Tudi tovarnarji bakrenih in svinčenih izdelkov so sklenili povisati svoje cene. Bakreni izdelki se bodo podražili za 10 krov pri 100 klg, svinčeni pa za 2 K.

Za izomiko kmečkega stanu. Na Nemškem so letos upeljali izlete srednješolcev na uzorna kme-

tistva, da vsaj površno spoznajo trud kmečkega dela in spoštujejo kmečki stan. Pri nas na Avstrijskem pa vlada niti ne skrbi, da bi se za kmečke mladeniče prerejali izleti v druge kraje, kjer vidijo uzorna kmetijstva!

Najnovejše novice.

Politični shod v Trbovljah priredita v nedeljo 30. t. m. ob pol 9. zjutraj v gostilni g. Pusta drž. poslanec dr. Korošec in dež. poslanec Roš. Ker so na sporedu važne zadeve, zato pridite, kmetje in delavci!

Jarenina. Najbolj hudi na nove šolske počitnice so naši posilinemci Baumgartner, Hans Gornig itd. Nam se to zelo čudno zdi. Ali veste gospodje, kdo je te nove šolske počitnice določil? Vaši prijatelji so to. To so tisti nemški gospodje in Marijboru, za katere se vi toliko potegnjete, za katere vi toliko klanjate. Mi smo že opetovano povdarjali, slovenski kmetje naj skupaj drže, nemška meščanska gospoda nima srca za slovenskega kmeta, a nam se ni hotelo verjeti in še se nam zdaj ne verjame. Nemški meščan ni bil nikdar prijatelj kmečki, če se mu tudi prilizuje. Kdaj bo naše ljudi pamet srečala? Kaj imajo od tega, da se toliko bahajo, da so „deutschfreudlich.“

Razstava sadja bo dne 30. t. m. v Mozirju, ki bo bolj krajevnega pomena.

Tatvina. Dne 24. t. m. ob 4. uri zjutraj je bilo ukradeno v Negovi mežnarju, ko je šel jutrnco zvoniti, prazniška obleka, 2 srajci, srebrna ura z verižico in nekaj denarja.

Društvena naznanila.

Sv. Anton v Slev. gor. Začetek veselice dne 30. t. m. bo ob treh popoldne. Sedež: 60 vin, stojišče 40 vin. Udeblnega društva plačajo 20 vin. manj.

Čebelarski shod pri Sv. Benediktu v Slov. gor. bo v nedeljo, dne 30. t. m. predgolde po rani maši, ne po večernicah, kakor je bilo zadnjih objavljeno.

Bralno društvo pri Sv. Ani na Krembergu ponovi v nedeljo dne 30. septembra igrokan „Dan sprave“. Pobiralova se udnina in sprejemali novi udje.

Bralno društvo pri Sv. Juriju ob Ščavnici naznanja, da priredi dne 14. oktobra vprzoritev „Lurške pastarice“.

Bralno društvo nad Laškem priredi dne 7. oktobra ob 3. popoldne predstavo „Trije tički“. Čisti dobiček je namenjen pogorelcem na Humu.

Pevski zbor v Šmartnem ob Paki obhaja letos desetletnico svojega obstanka in priredi ob tej priliki veselico dne 30. sept. s sledičem vsporedom. 1. Pozdrav došlih gostov. 2. Slavnostni govor. 3. Gledališka predstava: „Kje je meja?“ 4. Srečolov. Med posameznimi točkami poje mešan in možki pевski zbor in igrajo slavni petrovski tamburaši. Veselica se vrši na vrtu g. Pirtuška v Rečici. Začetek ob pol 4. uri. K obilni udeležbi vabi uljudno pevski zbor.

Listnica uredništva.

Sv. Jurij ob Ščavnici: Prihodnji, moralni smo vzeti to prej, kar zastari. — Sv. Miklavž: Bomo nekajko črtali, ker je preostro ter priobčili prihodnji. — G. J. M.—n: Maribor: Pridite si po Vašo pesem, ker mi takih pesmi ne priobčujemo — O premiranju bikov v ptujskem okraju pride prihodnji v „Našem Domu“ Pozdrave! — Jož. Plašnič: Velenje: Mi smo dotično poročili o ustanovi povzeli iz „Uradnega lista“ mariborskega okrajnega glavarstva, kjer je rok do 30. t. m. — Belevode, Negova: Za to številko prepozno. Celje: Ko bodo sedanja pisma gotova, se lahko ob času objavijo tudi Vaša. Pozdrave!

Sv. Jurij ob Ščavnici (Popravek v izkazu daril za družbo sv. Cirila in Metoda): Martin Hrašovec je dal 1 K, Ana Vajngerl 40 v in Lovro Hribaršek 20 v. Znova je dala Neža Hrašovec 40 v.

G. Vertniku v spomin. Odbor slovenske čitalnice je namesto vence na grob vrlega čitalničnega uda, prerajan umrlega trgovca gosp. Stanka Vertnika, daroval „Družbi sv. Cirila in Metoda“ 20 krov.

Loterijske številke.

Dne 22. septembra.

Gradec	44, 34, 31, 66, 71.
Dunaj	67, 80, 40, 45, 56.

Slovenske gospodinje!

Kupujte in zahtevajte povsod odločno*

pralno milo

ki se prodaja v korist družbe sv. Cirila in Metoda!

Želodčne kapljice

(z zaščitnim znakom sv. Marka.)

500 let je že stara lekarna, kjer se izdelujejo po preizkušenem zdravniškem navodilu **želodčne kapljice** (prej Markove kapljice). Te po receptu, ki mi ga je izročil neki zdravnik, prirejene želodčne kapljice so posebno priporočljive za ohranjanje trajnega zdravja, ker je dokazano, da je **nervoza**.

nost, bledico, pomanjkanje spanja, migrena, glavobol vedno le posledica slabе prebave in vsled tega tudislabe **tvoritev krvi**. — Te kapljice učinkujejo posebno ob **prehlajenju želodca oslabljenja želodca**, slabи prebavi in s tem spojenim **zaprtje** ter pomanjkanju teka.

ZAKONITO ZAJAMČENO.

Izvleček iz prostovoljnih zahvalnic, ki mi dohajajo vsaki dan:

Z Vašimi želodčnimi kapljicami sem zelo zadovoljen, ker so ozdravile mojo hčer od dolgoletne bledice. Pošljite mi, prosim za 8 krov ſe 2 ducata. Velespoštovanjem HENRIK KUBRICHT, krajni sodnik v Radenburgu. — Vaše želodčne kapljice so čudovito pomagale moji soprogi proti bolečini v želodcu. Pošljite mi ſe 12 steklenic. JOSIP SCHNEIDER, posestnik na Dunaju Wiedner Hauptstr.

Zelodčne kapljice se pošljajo:

I ducat (12 steklenic) po 4.— K.   3 ducate (36 steklenic) po 11.— K.
5 ducatov (60 steklenic) 17.— K.

prosto zavoja in poštne, ako se pošle denar naprej ali po poštnem povzetju — Razpoſilja samo

GRADSKA LEKARNA, ZAGREB

353 18—20 Trg sv. Marka št 68, poleg cerkve sv. Marka.

≡ Vzorna pravila za nepolitična društva ≡
dobite v
trgovini Cirilove tiskarne v Mariboru.
10 komadov stane 50 vinarjev.

Rodbina dr. Janka Serne naznanja tužno vest, da je njen sin in brat, gospod

Jurij Serne

bivši c. in kr. narednik 47. pešpolka,

dne 19. septembra preminul. Pogreb se je vršil dne 21. septembra na pokopališču v Strassganju.

Sveta maša zadušnica se je brala v ponedeljek 24. septembra v mestni in stolni cerkvi v Mariboru.

Brez druga naznanila.

CENE PRIMERNO NIZKE. DELO SOLIDNO IN SE V TEKU TEDNA IZGOTVI. LIŠP NI TREBA ODSTRANITI. ZA VSE V SNAZENJE :: IZROCENE STVARI SE JAMCI. ::

H. VOLK

76 Šoštanj — Štajersko : 5

Kemična pralnica

urejena z najnovejšimi stroji na par in elektriko, se priporoča za snaženje vsako:: vrstnih oblek itd. ::

Slikarsko in pleskarsko

obrt

sem otvoril v

Karčovini 86

kar slavnemu občinstvu iz Maribora in okolice uljudno naznanjam in se priporočam v obilza naročila. 619 1

FRANC DIVJAK.

Stanovanje: Pfarrhofgasse 7.

Izsuševalni tečaj.

Od 22. do vštevši 27. oktobra 1906 se bo vršil v Velikem Št. Florijanu, okraj Nemški Lonč, tečaj za izsuševanje.

Za ta tečaj je razpisanih 15 ustanov (štipendij) po 20 krov za uboge kmečke delavce.

Namen tečaja je, izobraziti strokovne melioracijske predelavce, ki bi se porabili kot preddelavci pri melioracijskih opravilih.

Lastoročno pisane prošnje se naj pošljejo vsaj do 9. okt. 1906 kulturno tehničnemu oddelku deželnega odbora štajerskega v Gradeu, Raubergasse 8.

V prošnji naj navede starost, sedanje bivališče, če je prošnjik že delal pri melioracijskem delu in če je voljen, v slučaju, da bo poraben, delati kot preddelavec pri teh opravilih.

Dotični kmetje in kmečki delavci, ki se želijo udeležiti tečaja na lastne stroške, naj se oglasijo v pondeljek 22. oktobra 1906 ob 8. uri zjutraj v gostilni Henrika Haring v Velikem Št. Florjanu pri vodju zavoda, g. deželno-kulturnem nadinženirju J. Žefu Sinnreichu.

GRADEC, dne 17. septembra 1906.

626 2

Od deželnega odbora štajerskega.

Nova lesna trgovina

tik mesta Maribora v občini Karčovin h. št. 138 na cesti, ki vodi proti Gradcu, in tik gostilne „Taferne“.

Priporočam se slavremu občinstvu za mnogobrojna naročila, katera budem izvršil v največjo zadovoljnost cenjenih odjemalcev.

V zalogi bodo **deske, krajniki, late i. t. d.** ter pozneje **bukova in jelova drva**, pod zmernimi cenami.

Ivan Lamprecht, trgovina lesa.

Podpisani **I. Lambrecht ml.** si dovolim naznati, da sem

svetlobni slikatelj (fotograf)

in se priporočam za izdelovanje vsakovrstnih slik. Slikat hodim samo na dom, ako me kdo zahteva, na svojem domu ne slikam. Priporočam se posebno gg. trgovcem za **izdelovanje razglednic** od najpriprostejše do najfinnejše. Cene po obsežnosti slik. — Se priporočam za mnogobrojna naročila

617 2

Ivan Lambrecht ml., fotograf.

Tovarniška zaloga

434 2

kmetijskih strojev

Konrad Prosch

v Mariboru,

Viktringhofgasse

priporoča

- svoje nove izboljšane -

gepelje,

mlatinice z najnovejšimi osmi, **rezalnice** za krmo in repo, **trijerje,**

sekalnice * Slovenske cenike na zahtevo zastonj!

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani

Dunajska cesta 19 v Medyatovi hiši, v pritličju, Dunajska cesta 19

sprejema: zavarovanja vsakovrstnih poslopij, premičnin in pridelkov proti požarni škodi; 2. zavarovanja zvonov proti poškodbji; in 3. zavarovanja za nižjeavstrijsko deželno zavarovalnico na Dunaju za življenje in nezgode. — Pojasnila daje in sprejema ponudbe ravnateljstvo zavarovalnice ter posstreže na željo tudi s preglednicami in ceniki. — Ta edina slovenska zavarovalnica sprejema zavarovanja pod tako ugodnimi pogoji, da se lahko méri z vsako drugo zavarovalnico. — V krajih, kjer še ni stalnih poverjenikov, se proti proviziji nastavlja spoštovane osebe za ta zaupni posel.

Postavno vloženi ustanovni zaklad jamči zavarovancem popolno varnost.

Glavno poverjeništvo za Spod. Štajersko in Koroško g. Avg. Weixl, Maribor. 14 24—18

Edina domača zavarovalnica! — Svoji k svojim!

Pozor!
Bolnemu zdravje!

Pakraške želodčne kapljice

Pakraške želodčne kapljice delujejo izvrstno pri vseh želodčnih in črevesnih bolezni ter odstranjujejo krče, bolesti iz želodca, vetrove in čistijo kri, pospešujejo prebavo, izganjajo male in velike gliste, odstranjujejo mrzlico in vse druge bolezni, ki vsled mrzlice nastanejo. Zdravijo vse bolezni na jetrih in vranici. Najboljše sredstvo zoper bolezni maternice in madron; zato ne smejo manjkati v nobeni kmečki in meščanski hiši. Naj vsakdo naroči in naslov:

Peter Jurišić,
lekarnar v Pakracu štv. 100
Slavonija.

Denar se pošilja naprej ali s poštnim povzetjem.

12 stekleniče (1 ducat) 5 K., 24 stekleniče (2 ducata) K 8.40
36 stekleniče (3 ducati) 12 K.

Manj od 12 stekleničic se ne razpošilja.

Cena je sledenja (franko na vsako pošto):

2 originalni steklenici 3 K 40 v 4 originalne steklenice 5 K 90 v
6 originalnih steklenic 8 K 20 v.

Manj od dveh steklenic se ne razpošilja.

Prosim, da se naročuje naravnost od mene pod naslovom:

Citaj! Naročit Ne bo Ti žal.

Slavonska zel:

Se rabi s prav sjajnim in najboljšim uspehom proti zastarelemu kašlu, bolečinam v prsih, zamolnosti, hripcasti v grlu, težkemu dihanju, astmi, proti bodenju, kataru in odstranjuje goste sline ter deluje izvrstno pri vseh, tudi najstarejših prsnih in pljučnih katarih. — Cena je sledenja (franko na vsako pošto):

2 originalni steklenici 3 K 40 v 4 originalne steklenice 5 K 90 v
6 originalnih steklenic 8 K 20 v.

Manj od dveh steklenic se ne razpošilja.

Prosim, da se naročuje naravnost od mene pod naslovom:

P. Jurišić, lekarnar v Pakracu 100, Slavonija.

Gospod katehet! Ali že imate zapisnik učencev?

Cirilova tiskarna v Mariboru je za Vas priredila pet izdaj v lepi vezavi:

I za 250 učencev stane 1—K	V. za 520 učencev stane 140 K
II za 330 , , , 120 K	VI za 610 , , , 140 K
III za 490 , , , 130 K	VI. za 1000 , , , 260 K

SLOVENCI! Zahtevajte vedno in povsod le najboljše **vžigalice** v korist družbe sv. Cirila in Metoda.

Podobice

male in večje, zobčaste in gladke

dobite prav po ceni

v prodajalni Cirilove tiskarne v Mariboru.

Obhajilne podobice so v 84 različnih vzorcih na prodaj.

• Vizitnice •

izdeluje po nizki ceni
Tiskarna sv. Cirila.

Jamčeno več let!

: Vse ure so : natanko pre- : skušene! :

: Vsaka res : slaba ura se vzame za celo : ceno nazaj! :

Srebrne remonter ure od gl. 3.80 naprej

Srebrna anker 15 kamnov s 3 sre- brnimi pokrovji od gl. 5.50 naprej

1-3 Srebrne verižice po teži.

Anton Kiffmann, Maribor.

Za Marijine družbe

je dobila prodajalnica Cirilove tiskarne krasne svetinje iz aluminija.

Od sedaj lahko vsakdo dobi tukaj tudi vsakovrstne druge svetinje.

Peter Jagodič

ponižno priporoča vsem častitim župnijskim predstojništvom in duhovščini kakor tudi občinskim uradom svojo

prvo slovensko umetno delavnico v Sp. Stajerju in zelo bogato zalogo cerkvene in hišne umetnosti, altarje, prižnice, tabernakelne, božjih podob (kipov), svetnikov, slik, od najmanjših do največjih, od 25 v do 200 K. Okvirje po najnižji ceni, kakor tudi križe.

Ponovljenje in predelovanje starih altarjev itd. umetno in znano zmožno po nizkih cenah. — Proračuni in načrti zastonj

Za mnogobrojna naročila se priporoča

P. Jagodič.

||| Zoper ogenj in vlot varne blagajne in šivalne stroje kupite pri meni najceneje. |||

Zanesljivo najboljše poljedelske stroje

posebno vinske in sadne stiskalnice, mline za sadje in grozdje, čistilnice (pajkle), slamo in reporeznice priporoča v bogati izberi

trgovina z železnino „MERKUR“

P. MAJDIČ, CELJE

ter pošija na željo ceneke zastonj.

Najboljša in najcenejša umetna gnojila

Tomaževa žlindra, kalijeva sol in kajnit

so v zalogi.

Lepa izbera kuhinjske posode iz čistega nikla in zdravniško priporočena.

||| Traverze, cement, železo za cevi, cevi iz kamenčine, strešna lepenka, sesalke in vodovodne naprave |||